

โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ

นายวิชาญ ทรายอ่อน

วิทยาการชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 3 สำนักวิชาการ

รัฐบาลทุกรัฐบาลพยายามที่จะแก้ปัญหาความความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย ที่ผ่านมามีปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยนอกจากจะเป็นสาเหตุประการหนึ่งของปัญหาความยากจนของประชาชนในประเทศแล้วยังเป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาความขัดแย้งและความเดือดร้อนทั้งหลายของประชาชนด้วย รัฐบาลนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา จึงได้ดำเนินการโครงการต่าง ๆ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน เช่น โครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ โครงการบ้านประชารัฐ โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มคนไร้บ้าน 2 ปี (พ.ศ. 2559-2560) และโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ เป็นต้น ซึ่งทุกโครงการดีและมีประโยชน์ต่อประชาชนอย่างมาก โดยเฉพาะ “โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ” รัฐบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีคุณสมบัติลงทะเบียนมาแล้ว 1 รอบ และรัฐบาลกำลังจะเปิดให้ประชาชนลงทะเบียนในรอบที่ 2 ในวันที่ 3 เมษายน-15 พฤษภาคม 2560 ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่าเป็นโครงการที่น่าสนใจและประชาชนทั่วไปควรรู้และศึกษาความเป็นมา และรายละเอียดโครงการอย่างยิ่ง

ความเป็นมาของโครงการ

โครงการดังกล่าวมีความเป็นมาจากการที่ปัจจุบันภาครัฐใช้งบประมาณจำนวนมากเพื่อสนับสนุนสวัสดิการสังคมช่วยเหลือประชาชนตลอดช่วงชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย ไม่ว่าจะเป็นสวัสดิการสำหรับเด็กและครอบครัว สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย สวัสดิการคนพิการ สวัสดิการผู้ด้อยโอกาส และสวัสดิการผู้สูงอายุ เป็นต้น อีกทั้งยังมีการให้เงินช่วยเหลืออื่น ๆ ตามนโยบายในแต่ละรัฐบาล อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาการจัดสวัสดิการสังคมและการให้เงินช่วยเหลือของภาครัฐยังมีข้อจำกัด โดยภาครัฐไม่สามารถกำหนดนโยบายการให้เงินช่วยเหลือต่าง ๆ ได้อย่างตรงกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการกำหนดนโยบายการจัดกระจายอยู่หลายแห่ง และขาดข้อมูลผู้มีรายได้น้อยเป็นรายบุคคลที่บูรณาการข้ามหน่วยงาน โดยเหตุนี้ในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2558 มีมติเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment Master Plan) กระทรวงการคลังจึงได้ดำเนินการโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคมในโครงการ e-Payment ภาครัฐ

กระทรวงการคลังจึงเสนอโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ และคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบในวันที่ 14 กรกฎาคม 2559 โดยมีวัตถุประสงค์ในการยกระดับประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการสังคมและการให้เงินช่วยเหลือของภาครัฐ อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาความยากจนในสังคมไทยและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน ต่อมาเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2559 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบมาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อยในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวครอบคลุมผู้มีรายได้น้อยทั้งหมดตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐทั้งในและนอกภาคเกษตรกรรม

การดำเนินงานโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ รอบที่ 1 (พ.ศ. 2559)

พ.ศ. 2559 นั้นรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ดำเนินการให้ผู้มีรายได้น้อยลงทะเบียนมาแล้ว 1 รอบ โดยมีคุณสมบัติและรายละเอียด ดังนี้

- **คุณสมบัติผู้มีสิทธิ** : เป็นผู้ที่ลงทะเบียนในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐที่เปิดให้ลงทะเบียนเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม ถึงวันที่ 15 สิงหาคม 2559 นอกเหนือจากเกษตรกรที่ได้รับความช่วยเหลือจากมาตรการส่งเสริมคุณภาพชีวิตเกษตรกรรายย่อยที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2559 ซึ่งลงทะเบียนผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารออมสิน (ธ.ออมสิน) และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (ธ.กรุงไทย) ผู้ลงทะเบียนที่ตรวจสอบจากเว็บไซต์ของกรมสรรพากรแล้ว ไม่ปรากฏชื่อนำเอกสารหลักฐานที่ลงทะเบียนไว้ไปติดต่อกับธนาคารที่ตนลงทะเบียนไว้

โดยคุณสมบัติของผู้มีสิทธิลงทะเบียนรัฐสวัสดิการ ต้องเป็นผู้ว่างงานหรือมีรายได้ทั้งสิ้นที่เกิดขึ้นในแต่ละปีปฏิทินไม่เกิน 100,000 บาท และเป็นรูปแบบสมัครใจ (Voluntary Basis) โดยผู้ลงทะเบียนจะต้องยินยอมเปิดเผยรายได้ การถือครองทรัพย์สินของตน เจ้าหนี้และจำนวนหนี้สินที่คงค้าง เป็นต้น และมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และมีสัญชาติไทย สำหรับกลไกการดำเนินการจะให้ประชาชนลงทะเบียน ณ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในรอบที่ 1 ระหว่างวันที่ 15 กรกฎาคม ถึงวันที่ 15 สิงหาคม 2559 สำหรับปีต่อ ๆ ไปให้ลงทะเบียนระหว่างวันที่ 1 ถึงวันที่ 30 กันยายนของแต่ละปี ซึ่งสถาบันการเงินดังกล่าวจะจัดเก็บเอกสารแล้วส่งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ไปยังกรมสรรพากรเพื่อจัดเก็บข้อมูลและทำการตรวจสอบความถูกต้องในภายหลัง (Post Audit) โดยกรมสรรพากรจะเชื่อมโยงข้อมูลไปยังฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เพื่อประมวลผลข้อมูลผู้มีรายได้น้อย นำไปบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม แล้วนำไปใช้ในการจัดสวัสดิการสังคมภายใต้โครงการ e-Payment ภาครัฐในระยะต่อไป

- **จำนวนผู้มีรายได้น้อยที่ลงทะเบียนผ่านโครงการฯ** : ฐานข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นจากกรมสรรพากรและกรมการปกครองพบว่า ผู้ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐมีจำนวนประมาณ 8.3 ล้านคน แบ่งเป็นผู้มีรายได้น้อยที่เป็นเกษตรกรจำนวน 2.9 ล้านคน และผู้มีรายได้น้อยที่ไม่ใช่เกษตรกรจำนวน 5.4 ล้านคน

- **เกณฑ์การช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยที่ไม่ใช่เกษตรกร** : ใช้เส้นความยากจน (Poverty Line) ที่คำนวณโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นเกณฑ์ในการอ้างอิงโดยใน พ.ศ. 2557 อยู่ที่ระดับประมาณ 30,000 บาทต่อคนต่อปี โดยกำหนดอัตราเงินช่วยเหลือ ซึ่งมีจำนวนผู้มีสิทธิและวงเงินงบประมาณที่ใช้ดังแสดงในตาราง

ผู้มีรายได้น้อยที่ไม่ใช่เกษตรกร และลงทะเบียนในโครงการฯ	อัตราเงินช่วยเหลือ (ให้เพียงครั้งเดียว)	ประมาณการจำนวนผู้มีสิทธิ	ประมาณการวงเงินที่ใช้
1. ผู้ที่ไม่มีรายได้ หรือมีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาท/ปี	3,000 บาท/คน	3.1 ล้านคน	9,300 ล้านบาท
2. ผู้ที่มีรายได้ตั้งแต่ 30,001 บาท/ปี ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 100,000 บาท/ปี	1,500 บาท/คน	2.3 ล้านคน	3,450 ล้านบาท
ประมาณการจำนวนผู้มีสิทธิและวงเงินที่ใช้ทั้งหมด		5.4 ล้านคน	12,750 ล้านบาท

ตารางที่ 1 เกณฑ์การช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยที่ไม่ใช่เกษตรกร

ที่มา : ข้าราชการกรมการคลัง สำนักนโยบายภาษี สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. สืบค้น 1 มีนาคม 2560 จาก

http://www.mof.go.th/home/Press_release/News2017/018.pdf

- วิธีการโอนเงิน : ให้ ธ.ก.ส. ธ.ออมสิน และ ธ.กรุงไทย ดำเนินการโอนเงินเข้าบัญชีผู้มีรายได้น้อยที่ไม่ใช่เกษตรกรที่ลงทะเบียนตามโครงการฯ ไว้กับธนาคาร โดยจำแนกเป็น 2 กรณี ดังนี้

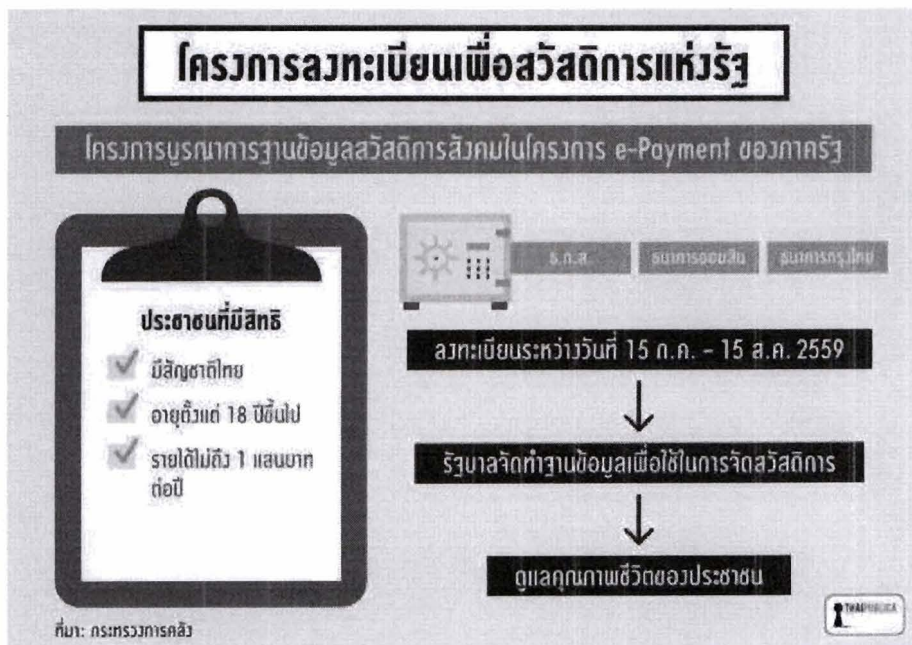
1) กรณีผู้มีสิทธิเป็นลูกค้าของธนาคาร : ให้ธนาคารโอนเข้าบัญชีของผู้มีสิทธิโดยตรง โดยให้ผู้มีสิทธิสามารถตรวจสอบเงินในบัญชีของตนภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ธนาคารแจ้งการโอนเงินหากไม่มีเงินโอนเข้าบัญชี ให้ไปยืนยันสิทธิ์กับธนาคารที่ได้ลงทะเบียนไว้ และหากผู้มีสิทธิมีบัญชีเงินฝากมากกว่า 1 บัญชี ธนาคารจะทำการโอนเงินเข้าในบัญชีที่มีการเคลื่อนไหวล่าสุด

2) กรณีผู้มีสิทธิไม่ได้เป็นลูกค้าของธนาคาร : ให้ผู้มีสิทธิไปแสดงตัวและเปิดบัญชีเงินฝากที่สาขาธนาคารที่ไปลงทะเบียนตามโครงการฯ และสามารถตรวจสอบเงินในบัญชีหลังจากเปิดบัญชีภายใน 7 วัน หากไม่มีเงินโอนเข้าบัญชีให้ไปยืนยันสิทธิ์กับธนาคารที่ได้ลงทะเบียนไว้

นอกจากนี้ ให้ธนาคารใช้หลักเกณฑ์การโอนเงินเดียวกับข้อ 1) และ 2) เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการโอนเงินให้เกษตรกรผู้มีสิทธิ ตามมาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้มีรายได้น้อยด้วย

- กรอบระยะเวลาดำเนินการ : ให้ ธ.ก.ส. ธ.ออมสิน และ ธ.กรุงไทย โอนเงินเข้าบัญชีผู้มีสิทธิตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2559 ถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2559 (ต่อมา ครม.มีมติขยายเวลาโอนเงินถึง 31 มกราคม 2560)

- วงเงินงบประมาณ : กรอบวงเงินที่ใช้ในการดำเนินมาตรการจำนวน 12,750 ล้านบาท ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ในส่วนของงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น หรือรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2561 ตามที่สำนักงบประมาณเห็นสมควร โดยให้ ธ.ก.ส. ธ.ออมสิน และ ธ.กรุงไทย สำรองจ่ายค่าใช้จ่ายดังกล่าวไปก่อน และชดเชยต้นทุนเงินให้กับธนาคารดังกล่าวในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 6 เดือน ประเภทบุคคลธรรมดาของ 4 ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (FDR) บวกร้อยละ 1 (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2559)

รูปที่ 1 โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ

ที่มา : จับตามนโยบายประชานิยม, ไทยพับลิก้า, 2559 สืบค้น 1 มีนาคม 2560 จาก

<http://thaipublica.org/2016/12/registration-of-poor-people-14-12-2559/>

สรุปรายงานผลโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ พ.ศ. 2559

ตารางแสดงผลการโอนเงินให้แก่ผู้มีรายได้น้อยตามมาตรการเพิ่มรายได้ หลังสิ้นสุดมาตรการ (วันที่ 31 มกราคม 2560)

ธนาคาร	หน่วย	กลุ่มเกษตรกร			กลุ่มที่ไม่ใช่เกษตรกร			รวมทั้งสิ้น
		3,000 บาท	1,500 บาท	รวม	3,000 บาท	1,500 บาท	รวม	
ธ.ก.ส.	คน	854,401	968,294	1,822,695	1,511,144	893,320	2,404,464	4,227,159
	ล้านบาท	2,563.2	1,452.4	4,015.6	4,533.4	1,340.0	5,873.4	9,889.0
ธ.ออมสิน	คน	233,056	284,524	517,580	974,678	812,730	1,787,408	2,304,988
	ล้านบาท	699.2	426.8	1,126.0	2,924.0	1,219.1	4,143.1	5,269.1
ธ.กรุงไทย	คน	62,025	73,003	135,028	485,356	372,832	858,188	993,216
	ล้านบาท	186.1	109.5	296.0	1,456.1	559.2	2,015.3	2,310.9
รวมทั้งสิ้น	คน	1,149,482	1,325,821	2,475,303	2,971,178	2,078,882	5,050,060	7,525,363
	ล้านบาท	3,448.5	1,988.7	5,437.2	8,913.5	3,118.3	12,031.8	17,469.0

ตารางที่ 2 ตารางแสดงผลการโอนเงินให้แก่ผู้มีรายได้น้อยตามมาตรการเพิ่มรายได้

ที่มา : รายงานผลโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2559-2560, กระทรวงการคลัง

สืบค้น 1 มีนาคม 2560 จาก

http://www.mof.go.th/home/Press_release/News2017/018.pdf

จำนวนผู้ลงทะเบียนทั้งสิ้น 8,375,383 คน เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินโอน 7,715,359 คน และผู้ที่ไม่ได้รับเงินโอน 660,024 คน เนื่องจากเสียชีวิตแล้ว ชื่อ-นามสกุลผิด มีรายได้เกิน 100,000 บาทต่อปี และไม่เป็นเกษตรกรที่มีรายชื่อยอยู่ในทะเบียนของกรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง และกรมปศุสัตว์ ซึ่งหลังสิ้นสุดมาตรการมีผู้ได้รับเงินโอนทั้งสิ้น 7,525,363 คน และไม่ได้รับเงินโอนทั้งสิ้น 189,996 คน เนื่องจากไม่มีบัญชีเงินฝากกับธนาคาร ไม่มาติดต่อธนาคาร หรือบัญชีติดอายุ

ผู้ลงทะเบียนในโครงการลงทะเบียนฯ พ.ศ. 2559 ได้รับสวัสดิการช่วยเหลือจากภาครัฐ 2 มาตรการ เป็นจำนวน 7,525,363 คน คิดเป็นร้อยละ 97.5 ของจำนวนผู้มีสิทธิทั้งหมด หรือคิดเป็นเงินงบประมาณทั้งสิ้น 17,469 ล้านบาท (กระทรวงการคลัง, 2560)

การดำเนินงานโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ รอบที่ 2 (พ.ศ.2560)

ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเห็นชอบโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ พ.ศ.2560 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560 โดยมีการปรับปรุงสมบัติของผู้มีสิทธิลงทะเบียนให้รัดกุมขึ้น ดังนี้

- **คุณสมบัติผู้มีสิทธิ** : ต้องมีคุณสมบัติ 5 ข้อ คือ 1)ต้องมีสัญชาติไทย 2)อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป (ต้องเกิดก่อนวันที่ 16 พ.ค. 2542) 3)ว่างงาน หรือมีรายได้ในปี 2559 ไม่เกิน 100,000 บาท 4)ไม่มีสินทรัพย์ทางการเงิน ได้แก่ เงินฝากธนาคาร สลากออมสิน สลาก ธ.ก.ส. พันธบัตรรัฐบาล และตราสารหนี้ หรือถ้ามีทรัพย์สินทางการเงินดังกล่าว จะต้องมียอดรวมทั้งสิ้นไม่เกิน 100,000 บาท ณ เวลาใดเวลาหนึ่งและ 5)ไม่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ตามกฎหมาย หรือถ้าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ดังกล่าว จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้ กรณีที่มีบ้านพร้อมที่ดินที่อยู่อาศัยอย่างเดียว ต้องมีพื้นที่ไม่เกิน 25 ตารางวา ส่วนห้องชุดต้องไม่เกิน 35 ตารางวา กรณีใช้ประโยชน์จากที่ดินเพื่อการเกษตร หรือหากเป็นที่ดินที่ไม่ทำการเกษตรต้องมีไม่เกิน 1 ไร่

คุณสมบัติผู้มีรายได้น้อย

เปิดลงทะเบียนรอบใหม่ 3 เม.ย.-15 พ.ค. ผ่าน 3 แอปฯ ได้แก่ ออมสิน ธ.ก.ส. กรุงไทย

รูปที่ 3 คุณสมบัติผู้มีรายได้น้อย

ที่มา : คลัง 'เข้ม' ลงทะเบียนคนจน, กรุงเทพมหานคร, 2560 สืบค้น 2 มีนาคม 2560 จาก

<http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/742636>

- **กลไกในการดำเนินงาน** ประชาชนผู้สมัครใจสามารถลงทะเบียน ณ หน่วยงานผู้รับลงทะเบียน ซึ่งประกอบด้วย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานคลังจังหวัดทุกจังหวัด (สังกัดกรมบัญชีกลาง) และสำนักงานเขตกรุงเทพมหานครทุกเขต ในระหว่างวันที่ 3 เมษายน-15 พฤษภาคม 2560 โดยสามารถรับแบบฟอร์มลงทะเบียนได้ที่หน่วยรับลงทะเบียนหรือดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ของกระทรวงการคลัง www.mof.go.th สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง www.fpo.go.th และ www.epayment.go.th และผู้ลงทะเบียนสามารถตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิได้จากเว็บไซต์ www.epayment.go.th หรือที่ทำการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

- **ระยะเวลาการลงทะเบียน** : ลงทะเบียนวันที่ 3 เมษายน-15 พฤษภาคม 2560

ความคิดเห็นรัฐบาล นักวิชาการ นักธุรกิจ และประชาชน

ในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำนั้น บางโครงการรัฐบาลก็ได้รับความร่วมมือจากประชาสังคม ร่วมแรงร่วมใจกันเป็นประชารัฐเป็นอย่างดี แต่บางโครงการก็จะมีนักวิชาการ และประชาชนบางกลุ่มออกมาตั้งคำถามถึงที่มาที่ไป และความโปร่งใส และผลกระทบจากการดำเนินโครงการ โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐก็เช่นกัน มีนักวิชาการ และประชาชนหลายกลุ่มออกมาแสดงความคิดเห็นมากมายตามวิถีประชาธิปไตย ผู้ศึกษาจึงรวบรวมความคิดเห็นเหล่านั้นเพื่อนำมาศึกษาร่วมกัน ดังนี้

รัฐบาล

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี กล่าวในรายการ “คืนความสุขให้คนในชาติ” ถึงโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ โดยสรุปว่า ข้อมูลของผู้มีรายได้น้อยที่มาขึ้นทะเบียนจะเชื่อมโยงไปยังฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรของกระทรวงมหาดไทย เพื่อประมวลผลข้อมูลผู้มีรายได้น้อยจริง ๆ มีการประเมินตรวจสอบกับข้อมูลอื่น ๆ ด้วย เพื่อจะได้สามารถนำไปใช้ในการจัดสวัสดิการสังคมได้ในอนาคต ไม่มีการตัดสวัสดิการเดิม จะพัฒนาให้มากขึ้นเมื่อมีรายได้ของประเทศมากขึ้น โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐนี้เป็นหนึ่งในการบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเรื่องระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อให้การออกแบบสวัสดิการ มีความเหมาะสม

สมเหตุสมผล ไม่ให้มีการใช้งบประมาณแบบประชานิยมในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง จนบางครั้งไม่ตรงกลุ่มเป้าหมาย ไม่ตรงความต้องการที่แท้จริง ทำให้ประหยัดงบประมาณลงได้มาก เพื่อจะใช้ได้ถูกต้อง ทำให้ไม่สิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดิน หรือใช้เงินภาษีประชาชน อย่างไม่มีประสิทธิภาพ (กรุงเทพธุรกิจ, 2559)

กฤษฎา จินะวิจารณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กล่าวว่า กระทรวงการคลังเตรียมเสนอหลักเกณฑ์การลงทะเบียนผู้มีรายได้ต่ำเพื่อรับสวัสดิการของรัฐรอบใหม่ โดยจะเพิ่มคุณสมบัติของผู้มีรายได้ต่ำ ในเรื่องของเงินฝาก และการถือครองที่ดิน เพื่อให้มั่นใจว่า คนที่มีสิทธิจริง ๆ ถึงจะได้รับสวัสดิการของรัฐ การลงทะเบียนรอบใหม่ คนที่เคยลงทะเบียนไว้แล้วต้องมาลงทะเบียนใหม่ด้วย เพราะมีการเพิ่มคุณสมบัติผู้ที่ได้รับสิทธิ ซึ่งก็เป็นไปได้ว่าคนที่เคยได้รับสิทธิในรอบที่แล้ว อาจจะไม่ผ่านเกณฑ์ในรอบใหม่ อย่างไรก็ตามคาดว่าจะมีจำนวนผู้มาลงทะเบียนในครั้งใหม่ไม่ต่ำกว่าครั้งที่แล้ว แต่จำนวนผู้ผ่านเกณฑ์นั้นไม่แน่ใจว่าจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง (ไทยรัฐออนไลน์, 2560)

ชาติชาย พยุหนาวีชัย ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน กล่าวว่า ธนาคารออมสินพร้อมลงพื้นที่ไปตามตลาด เพื่อบริการกรอกข้อมูลให้กับพ่อค้า แม่ค้าและประชาชน จึงอยากให้เตรียมตัว เพราะเป็นการจัดเก็บข้อมูลของรัฐบาล จากนั้นจะได้นำไปช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ หากรายได้เปลี่ยนแปลงเมื่อแจ้งข้อมูลในช่วงเป็นนักศึกษา และมีงานทำแล้วให้แจ้งเพิ่มเติมเพื่ออัปเดตข้อมูล การลงทะเบียนในครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อตนเองของผู้มีรายได้ต่ำ

จิตติ ศุภมลเสนีย์ ผู้อำนวยการฝ่ายอาวุโส ฝ่ายผลิตภัณฑ์บริการจัดการทางการเงิน ธนาคารกรุงไทย กล่าวว่า เพื่อความรวดเร็วในการลงทะเบียน ธนาคารจะใช้วิธีดึงข้อมูลจากบัตรประชาชนที่เป็นแบบชิปการ์ด ซึ่งจะช่วยให้ถึงร้อยละ 90 โดยส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 10 ให้ผู้ลงทะเบียนกรอกเพิ่มเติม

วันชัย เจริญชัยมงคล ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการหนี้สินนอกระบบ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) กล่าวว่า ได้จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ 1,275 คน ลงพื้นที่รับลงทะเบียนเพิ่มเติมจากประชาชนผ่านสาขากว่า 3 พันสาขาทั่วประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวก จึงต้องการให้เกษตรกรเตรียมพร้อมการลงทะเบียน เพื่อให้รัฐบาลได้จัดสวัสดิการได้ตรงกลุ่ม และได้รับประโยชน์ในด้านอื่นเพิ่มเติม (Nation TV, 2559)

นักวิชาการ

ธนวรรธน์ พลวิชัย ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์ กล่าวว่า การลงทะเบียนผู้มีรายได้ต่ำนับเป็นเรื่องดี แต่จะสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้จริงหรือไม่นั้น ต้องดูจากตัวสวัสดิการที่รัฐจะเป็นผู้กำหนด เห็นด้วยว่าการจัดสวัสดิการรัฐจะต้องให้ตรงกับความต้องการของประชาชนในแต่ละกลุ่ม เช่น เบี้ยผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุที่มีรายได้มาก และผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่ำ ควรได้รับเบี้ยที่แตกต่างกัน

แล ดิลกวิทยรัตน์ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กระทรวงการคลังจะใช้งบประมาณหนึ่งหมื่นล้านเป็นของขวัญปีใหม่ให้ผู้มีรายได้ต่ำที่อาศัยอยู่ในเมือง ถือเป็นเรื่องที่ดีถ้าเงินที่เพิ่มขึ้นไปอยู่กับผู้มีรายได้ต่ำก็จะช่วยกระตุ้นกำลังซื้อในประเทศ และช่วยในการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วย แต่รัฐไม่ควรเลือกปฏิบัติเฉพาะกลุ่ม ควรจะทำให้ทั่วถึงเพราะทุกคนล้วนเป็นพลเมืองของประเทศนี้ด้วยกันทั้งสิ้น การกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยวิธีการนี้ถ้าโครงสร้างเศรษฐกิจไม่ดี เศรษฐกิจมีการผูกขาดอาจจะทำให้ผู้มีรายได้ต่ำวิ่งเข้าหาห้างร้านสะดวกซื้อ ก็จะเป็นการป้อนเงินเข้ากระเป๋านายทุนที่มีอำนาจผูกขาด ไม่ได้เป็นการช่วยผู้มีรายได้น้อยจริง ๆ หรือกระตุ้นเศรษฐกิจโดยรวม ดังนั้นควรจะมีการกระจายความช่วยเหลือให้กว้างขวาง (มติชนออนไลน์, 2559)

ณัฐ พิศลยบุตร นักวิชาการ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) กล่าวถึง มาตรการที่ภาครัฐช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย หากมองก็เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจได้อย่างแน่นอน เพราะสิ่งที่ภาครัฐทำตอนนี้เป็นเรื่องของการใช้เงินคลัง เงินภาษี ไม่ว่าจะเงินปัจจุบันหรือภาวะหนี้ในอนาคตของภาครัฐ เหมือนเป็นการนำเงินเหล่านี้มาแจกให้กับประชาชน และประชาชนที่ได้รับจะนำเงินไปใช้จ่ายหรือไปบริโภค แต่ก็กังวลใจ เพราะนโยบายลักษณะนี้เป็นการแก้ไขเฉพาะหน้า ขณะที่ประเทศไทยมีปัญหาเรื่องนี้ คือ ประชาชนยังไม่สามารถจัดการหนี้ของตัวเองได้ เรื่องของการแจกเงินถ้าทำไปโดยยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชน สุดท้ายก็จะกลับเข้าสู่ปัญหาเดิม ภาระหนี้ก็ไม่เปลี่ยนแปลงไปก็เหมือนกับน้ำซึมบ่อทราย (TDRI, 2559)

วิโรจน์ ฅ ระนอง นักวิชาการ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) กล่าวว่า นโยบายแจกเงิน ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ เพิ่มกำลังซื้อได้ในระยะสั้น ๆ ไม่ส่งผลกระทบยาวให้เอกชนมั่นใจเพิ่มการลงทุน (TDRI, 2559)

ภาคธุรกิจ

สมเกียรติ อุนราษฏร์ รองประธานหอการค้าไทย เป็นเรื่องที่ทีดีอาร์ไอมีมาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย เข้าใจว่าจะสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจช่วงโค้งสุดท้ายของปีนี้ได้ เพราะประชาชนที่ได้รับการช่วยเหลือเป็นกลุ่มที่คาดว่าจะนำเงินไปใช้จ่ายในช่วงท้ายปีแน่นอน ไม่ได้เก็บไว้ มาตรการดังกล่าวนับเป็นการช่วยเหลือค่าครองชีพ ไม่เหมือนกับนโยบายรถยนต์คันแรกที่ทำให้ระบบเศรษฐกิจเพี้ยนไปบ้าง (มติชนออนไลน์, 2559)

วัลลภ วิตนากร รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) ค่อนข้างมั่นใจว่ามาตรการแจกเงินครั้งนี้จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจทางอ้อม และช่วยให้ภาคเอกชนสามารถระบายสินค้าในสต็อกที่ผลิตออกมาแต่ขายไม่ได้ เมื่อเอกชนขายสินค้าได้ก็จะส่งผลดีต่อการลงทุน การจ้างงาน และแรงงานก็จะมีค่าใช้จ่ายช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจต่อไป อย่างไรก็ตามหากรัฐบาลต้องการกระตุ้นการใช้จ่ายในประเทศจริง อยากให้ออกมาตรการกระตุ้นกลุ่มชนชั้นกลางที่มีกำลังซื้อด้วย เพราะกลุ่มนี้ก็ซบเซาเช่นกัน โดยลดกำลังซื้อลงอย่างมาก จุดนี้รัฐบาลจึงควรเข้ามาช่วยเหลือโดยด่วน (มติชนออนไลน์, 2559)

เจน นำชัยศิริ ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) นโยบายช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย หรือคนจนที่ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ 5 ล้านคน คือ “เฮลิคอปเตอร์ มั่นใจ” สุดท้ายแล้วคงต้องอยู่ที่รัฐบาลจะตัดสินใจว่าจะดำเนินการหรือไม่ อย่างไร เพื่อให้เกิดความเหมาะสม แต่สิ่งที่อยากให้เข้มงวดคือ รายชื่อประชาชนที่ลงทะเบียนคนจน จะต้องมีความโปร่งใส ไม่มีการสวมสิทธิ เพื่อป้องกันปัญหาที่จะตามมาทีหลัง (มติชนออนไลน์, 2559)

ภาคประชาชน

ลูกรณะพัฒน์ ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัย กล่าวว่า รายได้เฉลี่ยต่อปีอยู่ที่แสนกว่าบาท แม้จะไม่เข้าเกณฑ์ที่จะได้รับสวัสดิการรัฐแต่เห็นด้วยกับโครงการนี้ และเพื่อความเท่าเทียมรัฐควรปรับค่าแรงขั้นต่ำให้เพิ่มมากขึ้นด้วย

ป้านวพร อาชีพค้าขาย ค้าขายมายาวนานกว่า 30 ปี โดยใช้พื้นที่บริเวณทางเดินเท้าเป็นที่ตั้งร้านค้า กล่าวว่า สวัสดิการจากรัฐยังไม่มีคุณภาพเพราะสำหรับกลุ่มพ่อค้า แม่ค้า อย่างพวกเค้าขอแค่รัฐไม่ไล่พื้นที่ทำกินก็เพียงพอแล้ว (Nation TV, 2559)

อ๊าไฟ รมยะปาน ตัวแทนกลุ่มคนรักหลักประกันสุขภาพ กล่าวว่า การลงทะเบียนคนจนโดยอ้างว่าเพื่อจะได้มีนโยบายจัดสวัสดิการเฉพาะเจาะจงให้ จะทำให้รัฐยกเลิกการจัดสวัสดิการแบบถ้วนหน้าทันที ซึ่ง

ส่งผลกระทบต่อสวัสดิการที่มีอยู่ปัจจุบันคือ หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุถ้วนหน้า ซึ่งนับว่าเป็นการแบ่งแยกและเลือกปฏิบัติต่อคนจน ทั้งที่สิทธิในการรับสวัสดิการพื้นฐานในการดำรงชีวิตเป็นสิทธิของทุกคน (Hfocus, 2559)

ชวลีพร ดั่งวงฉิม ตัวแทนเครือข่ายผู้บริโภค กรุงเทพฯ กล่าวว่า ผู้นำประเทศไทยมุ่งแต่จะจำกัดงบประมาณด้านสวัสดิการของประชาชน ในขณะที่เมื่อได้เห็นนโยบายดี ๆ ของประเทศต่าง ๆ ทั้งเรื่องสวัสดิการถ้วนหน้า การศึกษาที่ไม่ต้องจ่ายเงินจนถึงปริญญาตรีของประเทศสโลวาเนีย และฟินแลนด์ ที่รัฐจัดให้อย่างเสมอหน้ากัน ซึ่งต่างจากประเทศไทยที่ประกาศว่าเรียนฟรีแต่ไม่ฟรีจริง นอกนั้นในประเทศต่าง ๆ ยังมี การจัดสวัสดิการแรงงาน สวัสดิการสุขภาพ สวัสดิการของเด็กและผู้สูงอายุ โดยเป็นการจัดแบบถ้วนหน้า (Hfocus, 2559)

สุรวิรัตน์ ตรีมรรคา ผู้ประสานงานเครือข่ายประชาชนเพื่อสวัสดิการ อธิบายว่า ปัจจุบันคนรวยที่สุดมีรายได้ต่างกับคนจนที่สุดถึง 22 เท่า ดังนั้นการจัดรัฐสวัสดิการ รัฐต้องให้สวัสดิการอย่างเสมอภาค โดยเฉพาะ 3 เรื่อง คือหลักประกันสุขภาพ หลักประกันด้านการศึกษา และหลักประกันเมื่อสูงวัย ซึ่งที่ผ่านมารัฐให้คนจนไปลงทะเบียนเพื่อจัดสวัสดิการรัฐเพื่อรู้ที่มาของรายได้ แต่คนรวยไม่ต้องยื่น จึงเกิดความไม่เท่าเทียม จึงขอเรียกร้องไม่ว่ารวยหรือจนต้องลงทะเบียนทุกคนเพื่อป้องกันการแอบอ้างลงทะเบียนเป็นคนจน และจะได้รู้ว่าใครมีรายได้น้อยหรือมาก จะเป็นธรรมกว่า จะทำให้รัฐสามารถจัดสวัสดิการให้คนมีรายได้น้อยอย่างแท้จริง (สำนักข่าวไทย, 2559)

ม้วน ถิ่นวิสัย แกนนำกลุ่มผู้หญิงจากภาคอีสาน กล่าวว่าหวังให้สังคมไทยมีรัฐสวัสดิการอย่างเท่าเทียม ในโอกาสที่รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ยังไม่สมบูรณ์ ทางเครือข่ายจะผลักดันและยื่นข้อเรียกร้องให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมและมีอำนาจตรวจสอบระบบสวัสดิการภาครัฐ ทั้งเรื่องการเข้าถึงการศึกษา การรักษาพยาบาล สิทธิแรงงานลูกจ้าง ที่สำคัญเตรียมยื่นข้อเสนอไม่ให้ตัดระบบบัตรทองออกจากระบบสาธารณสุขเพราะเป็นการช่วยเหลือให้คนจนเข้าถึงการรักษา จึงอยากเรียกร้องให้บัญญัติเรื่องระบบบัตรทองลงในรัฐธรรมนูญ คาดหวังว่า การออกมาจัดกิจกรรมครั้งนี้จะส่งเสียงไปถึงภาครัฐและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้านำเสนอแนวคิด ข้อท้วงติง หรือร่างกฎหมายฉบับประชาชนให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม และมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (สำนักข่าวไทย, 2559)

นิมิตร เทียนอุดม ผู้อำนวยการมูลนิธิเข้าถึงเอดส์ กล่าวว่า ประชาชนมีสิทธิกำหนดว่าประเทศควรพัฒนาไปทางไหน การออกนโยบายให้คนจนมาลงทะเบียนไม่แก้ปัญหาระยะยาว เพราะไม่ค้ำประกันว่าเป็นสิทธิพื้นฐานในการสร้างความมั่นคงในชีวิต การที่รัฐจ่ายเงินเป็นครั้ง เช่น ลงทะเบียนคนจน ได้รับเงิน 3,000 บาท ไม่ช่วยแก้ปัญหาล้างความเหลื่อมล้ำหายไป รัฐควรจัดสวัสดิการให้เป็นหลักประกันที่ยั่งยืนให้ประชาชนมากกว่า (สำนักข่าวไทย, 2559)

ผลวิจัยเชิงสำรวจมาสเตอร์โพลล์ (master poll)

นอกจากความเห็นของนักวิชาการและประชาชนที่หลากหลายแล้ว ยังมีการสำรวจความคิดเห็นของชมรมนักวิจัยไทยเพื่อความสุขชุมชน อีกด้วย โดยมีผลวิจัยเชิงสำรวจมาสเตอร์โพลล์ เรื่อง โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐกับความสำเร็จในการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน ดังนี้ การสำรวจจาก 1,101 ชุมชน ใน 26 จังหวัดทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี กาญจนบุรี ลพบุรี อ่างทอง ปราชินบุรี ระยอง ตราด นครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์ ศรีสะเกษ มุกดาหาร ภาพสินธุ์ สกลนคร เลย์หนองคาย เชียงใหม่ พะเยา อุดรดิษฐ์ ตาก นครสวรรค์ นครศรีธรรมราช ชุมพร สตูล และปัตตานี ในระหว่างวันที่ 15-17 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 ที่ผ่านมา พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 95.2 พึงพอใจต่อรัฐบาลที่

ได้จัดตั้งโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ และแกนนำชุมชนกว่า 2 ใน 3 หรือร้อยละ 75.8 ทราบข่าวโครงการดังกล่าวแล้ว มีเพียงร้อยละ 24.2 ที่ไม่ทราบ

นอกจากนี้ แกนนำชุมชนได้แสดงความคิดเห็นต่อหลักเกณฑ์ของโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ที่กำหนดให้ผู้มีสิทธิ์ลงทะเบียนต้องเป็นคนไทยที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป เป็นผู้ว่างงาน หรือมีรายได้ไม่เกิน 100,000 บาทใน พ.ศ. 2558 โดยส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 83.2 ระบุว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวเหมาะสมแล้ว ในขณะที่ร้อยละ 16.8 ระบุว่ายังไม่เหมาะสม โดยให้เหตุผลสรุปได้ว่า อายุขั้นต่ำควรมากกว่า 18 ปี บางคนมีรายได้เกินกำหนด แต่มีภาระในค่าใช้จ่ายมากควรต้องประกอบอื่นด้วย นอกจากนี้ บางส่วนยังระบุว่า มาตรการช่วยเหลือดังกล่าวอาจทำให้คนจำนวนมากไม่กระตือรือร้นในการทำงาน เพราะจะรอความช่วยเหลือจากรัฐ เป็นต้น (ไอ.เอ็น.เอ็น., 2559)

บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ หากมองจากวัตถุประสงค์ของโครงการจะเห็นว่ารัฐบาลมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือการบูรณาการฐานข้อมูลผู้มีรายได้น้อยเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและสามารถบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเรื่องระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ เพื่อให้ภาครัฐมีข้อมูลที่ถูกต้องตรงกันทุกหน่วยงาน สะดวกต่อการออกแบบสวัสดิการ ที่มีความเหมาะสม สมเหตุสมผล ไม่ให้มีการใช้งบประมาณแบบประชานิยมในสิ่งที่ไม่ถูกต้องและอีกประการหนึ่งคือการกระจายรายได้ให้กับประชาชนโดยตรง ตามทฤษฎีมาตรการการเงินแบบเฮลิคอปเตอร์ (Helicopter Money) ซึ่งแนวคิดดังกล่าวเกิดจากแนวคิดที่มิลตัน ฟรีดแมน นักเศรษฐศาสตร์อเมริกัน นำมาใช้เพื่อเพิ่มปริมาณเงินที่เหมาะสมในระบบเศรษฐกิจ ใน ค.ศ 1969 จนเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง เป็นการเปรียบเทียบว่า หากธนาคารกลางอยากเร่งให้เกิดเงินเฟ้อและเกิดผลผลิตในเศรษฐกิจซึ่งเติบโตต่ำกว่าศักยภาพที่ควรจะเป็น ก็สามารถแจกเงินให้กับคนทั่วไป คนก็จะใช้เงินในการจับจ่ายใช้สอยหรือทำกิจกรรมทางธุรกิจต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดเงินเฟ้อขึ้น ตามเป้าหมายที่ธนาคารอยากเห็น

ผู้ศึกษาเห็นว่า การดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลที่เป็นระบบของประชากร ควรจัดทำอย่างเป็นระบบทุกกลุ่ม ทั้งกลุ่มมีรายได้น้อย ประชากรที่มีรายได้ปานกลาง และประชากรที่มีรายได้ถึงขั้นเป็นมหาเศรษฐี มีความจำเป็นที่หน่วยงานรัฐควรมีข้อมูลที่ถูกต้อง จึงเห็นด้วยกับรัฐบาลที่มีการจัดทำฐานข้อมูลใหม่ทั้งหมด และหน่วยงานของรัฐควรบูรณาการข้อมูลในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของรัฐด้วยตัวเลขที่ถูกต้องตรงกันเพียงตัวเลขเดียว และมีฐานข้อมูลที่เชื่อมต่อกันทุกหน่วยงาน เพื่อความเป็นบูรณาการแห่งการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

อีกประการหนึ่งการกระจายรายได้โดยใช้ทฤษฎีมาตรการการเงินแบบ เฮลิคอปเตอร์ (Helicopter Money) รัฐควรดำเนินการเท่าที่จำเป็น แม้ว่าข้อดีจะทำให้เศรษฐกิจฐานรากมีเงินเข้าไปกระตุ้นในระบบอย่างรวดเร็วก็จริง แต่ก็เป็นในระยะสั้น ๆ เท่านั้น รัฐบาลควรดำเนินการโครงการที่สร้างฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงจากฐานรากมากกว่า แม้จะให้ผลช้าแต่ฐานเศรษฐกิจจะแข็งแกร่งในอนาคต และสิ่งที่รัฐบาลควรระวังในการดำเนินนโยบายเช่นนี้ ก็คืออาจทำให้ประชาชนในรัฐนั้น ๆ คู่กันเคยกับวิธีการช่วยเหลือแจกของ แจกเงินแบบสังคมสงเคราะห์ จนทำให้ประชาชนขาดการเรียนรู้ และกระตือรือร้นที่จะพยายามช่วยเหลือและแก้ปัญหาด้วยตนเอง ส่งผลให้เกิดปัญหาที่ไม่สามารถแข่งขันด้านศักยภาพของบุคลากรในระหว่างประเทศได้ สิ่งที่รัฐบาลควรเร่งดำเนินการโดยเร็วที่สุดคือการเร่งขจัดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมอย่างเป็นระบบพร้อมกับพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก และบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นธรรมไปพร้อมกันโดยไม่ละทิ้งมิติใด มิติหนึ่งไว้ข้างหลัง จึงเรียกได้ว่าเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- กระทรวงการคลัง. (2559). เกณฑ์การช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยที่ไม่ใช่เกษตรกร. สืบค้น 1 มีนาคม 2560 จาก http://www.mof.go.th/home/Press_release/News2017/018.pdf
- _____. (2559). สรุปรายงานผลโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ พ.ศ. 2559. สืบค้น 1 มีนาคม 2560 จาก http://www.mof.go.th/home/Press_release/News2017/018.pdf
- คลังเปิดลงทะเบียนคนจน. (2559). Nation TV. สืบค้น 2 มีนาคม 2560 จาก <http://www.nationtv.tv/main/content/economy-business/378509176/>
- คลัง ย้ำเปิดลงทะเบียนคนจนรอบใหม่ 3 เม.ย.-15 พ.ค. แจงยิบคุณสมบัติ 5 ข้อ. (2559). ไทยรัฐออนไลน์. สืบค้น 2 มีนาคม 2560 จาก <http://www.thairath.co.th/content/871330>
- คลังลงทะเบียนรายได้น้อย หนึ่งในแผนสวัสดิการสังคม. (2559). กรุงเทพธุรกิจ. สืบค้น 1 มีนาคม 2560 จาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/708653>
- มาสเตอร์โพลล์ปช.พอใจโครงการลงทะเบียนคนจน. (2559). สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. สืบค้น 1 มีนาคม 2560 จาก <http://www.innnews.co.th/shownews/show?newscode=714992>
- "มองอย่างไร....ลงทะเบียนผู้มีรายได้น้อย". (2559). Nation TV. สืบค้น 1 มีนาคม 2560 จาก <http://www.nationtv.tv/main/content/economy-business/378505722/>
- รัฐแจกเงินคนจนราย ได้ต่ำ5.4ล้านคน หัวละ1.5-3พันบาท เพิ่มค่าแรง5-10บ. (2559). ไทยรัฐออนไลน์. สืบค้น 2 มีนาคม 2560 จาก <http://www.thairath.co.th/content/791046>
- รายงานผลโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2559-2560. (2559). สำนักข่าวอิสรา. สืบค้น 1 มีนาคม 2560 จาก <http://www.isranews.org/thaireform/thaireform-data/item/54399-thai-54399.html>
- รายงานพิเศษ-ส่องของขวัญรัฐบาล 1.2 หมื่นล.แจก"คนจน". (2559). มติชนออนไลน์. สืบค้น 1 มีนาคม 2560 จาก <http://www.matichon.co.th/news/370108>
- ลงทะเบียนผู้ยากไร้ ช่วยคนจน หรือตีตราคนจน. (2559). สำนักข่าว Hfocus เจาะลึกระบบสุขภาพ. สืบค้น 2 มีนาคม 2560 จาก <https://www.hfocus.org/content/2016/07/12404>
- เสนอลงทะเบียนคนรวย ป้องกันแอบอ้างลงทะเบียนคนจน. (2559). สำนักข่าวไทย. สืบค้น 1 มีนาคม 2560 จาก <http://www.tnamcot.com/content/612540>
- TDRI. (2559). 'แจกเงิน' ไม่ช่วยฟื้นวังวนยากจน แนะนำนโยบายระยะยาวแก้ปัญหา. สืบค้น 1 มีนาคม 2560 จาก <http://tdri.or.th/tdri-insight/2016-11-22-2/>